

[Lone Dybkjær]

sonlige bestræbelser går i modsat retning. Det gælder dog ikke spørgsmålet om daginstitutioner, og det skal jeg vende tilbage til.

Vi står så over for det klassiske spørgsmål om kvinder i mandefag. Kvinder skal over i mandefagene, siger man, og så ser vi alle kvinderne for os i kedeldragter, hvad vi naturligvis ikke har spor lyst til. Det, det handler om, er naturligvis, at kvinder skal over i fag domineret af mænd, og det er hele problemstillingen. Når kvinder så siger, at de vil være noget med mennesker og ikke noget med teknik, vil jeg sige, at det er jo en illusion, at alt i den private sektor har noget med teknik at gøre. Det har i meget høj grad noget med mennesker at gøre, og jeg synes godt, man kan spørge sig selv, hvorfor det er sådan, at mennesker absolut skal være hjælpeløse, dvs. børn eller gamle, for at kvinder gider beskæftige sig med dem.

Jeg synes, at kvinder skal gå over i de fag, der er domineret af mænd. De skal naturligvis ikke blive som mænd, men de skal præge dem med deres synspunkter, og de skal lade være med at bilde sig ind, at det indebærer, at de absolut skal optræde i kedeldragter. Det er et af de dogmer, kvinder må nedbryde.

Et andet er dogmet om det frie valg, forstået på den måde, at hvis kvinder bliver ved med at sige: vi har et frit valg med hensyn til, om vi vil gå hjemme eller ikke gå hjemme, så kan vi glemme alt om ligestilling.

Vi skal naturligvis arbejde lige så meget som mænd og på samme betingelser, gerne tillempet vores betingelser, men det kan ikke nytte noget, at vi siger, at vi har et frit valg med hensyn til, om vi vil gå hjemme og passe vores børn eller vi vil ud i arbejdslivet. Vi skal ud i arbejdslivet, hvis vi vil have ligestilling, og så må omsorgsarbejdet fordeles på en anden måde, ellers lykkes det ikke med ligestillingen.

Det bliver naturligvis ikke nemt og gratis. Det er der i øvrigt ikke ret meget på kvindeområdet der har været, og det hænger sammen med, at dette med fordelingen af magten ikke er så enkelt. Nairobi-papiret har faktisk en paragraf 51, hvori der står noget om denne fordeling af magten. Der står: »For at virkelig ligestilling skal blive en realitet for kvinder, må en væsentlig strategi gå ud på en ligelig deling af magten mellem mænd og kvinder.« Det bliver heller ikke gratis. Jeg

tror aldrig, jeg har oplevet nogen mennesker – det gælder ikke kun mænd – der frivilligt har afgivet magten; det tror jeg man skal tage som udgangspunkt, og derfor kræves der en særlig strategi, for at det kan lykkes. Det er naturligvis rigtigt, at der er visse yngre mænd, der er gået ind i husarbejdet på hjemmefronten, men over for det står stadig væk, at cheferne er i min alder og ældre, og det vil sige, at de er klart domineret af den mere traditionelle opfattelse af, hvordan arbejdet skal fordeles; mange af dem vil oven i købet være i den situation, at de har serviceapparatet på hjemmefronten i orden, og derfor bliver det ikke så enkelt med denne magtafgivelse.

To ting bliver fuldstændig centrale, hvis magtafgivelsen skal lykkes. Den ene er daginstitutionerne, og når jeg siger, at den offentlige sektor ikke må vokse, så gælder det altså ikke for daginstitutionerne. Jeg mener, vi er nødt til at sikre ordentlige vilkår for børnene, for mændene afgiver ikke frivilligt magten. Den anden ting er arbejdsmarkedets parter, og her mener jeg det drejer sig om at sikre en helt anden lederrekruttering end den, vi har i dag, altså ikke en kedeldragtrekruttering, men en lederrekruttering, og så handler det også om beskyttelse, hvis man ønsker nedsat arbejdstid. Det vil jeg godt lige uddybe med følgende:

Jeg giver ikke så forfærdelig meget for al den snak om, at kvinder skal forlade omsorgsfagene og gå over i de for kvinder utraditionelle fag, de såkaldte mandefag, som altså er fag kun domineret af mænd, hvis ikke man virkelig vil rekruttere kvinderne lige så effektivt, som man rekrutterer mænd, og det vil jeg vove at påstå at man ikke gør. Man siger lidt om, at man skal have kvinder over i de her fag, men man viser ikke, hvad der virkelig er i det private erhvervsliv af spændende arbejde. Man rekrutterer ikke kvinder lige så effektivt som mænd – af mange grunde – men én af dem er naturligvis spørgsmålet om det med magten. Vi ved jo udmærket godt, at hvis der kommer flere kvinder ind i disse fag, er der nogle knap så gode mænd, der må ryge ud; så banalt og så enkelt er det.

Så er der spørgsmålet om arbejdsmarkedets parter, når det drejer sig om nedsættelse af arbejdstiden, og her mener jeg, det er vigtigt, at man finder en eller anden form for